LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

# YIDC12, Jiddisch: Introduktion till språk, kultur och litteratur, 15 högskolepoäng

*Yiddish: Introduction to Yiddish Language, Culture and Literature, 15 credits*

**Grundnivå / First Cycle**

## Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna 2024-11-27 (U 2024/733) och senast reviderad 2026-08-17 (U 2026/437). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2026-09-01 och gäller från och med vårterminen 2027.

## Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs. Kursen kan ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

*Undervisningsspråk:* Engelska

| *Huvudområde* | *Fördjupning* |
|---|---|
| Jiddisch | G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav |

## Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

### Kunskap och förståelse

- redogöra för jiddischs historiska ursprung, dess språkliga karaktär av att utgöra ett fusionsspråk och den geografiska spridningen i Europa av språkets olika dialekter,
- beskriva utvecklingen av jiddischlitteratur och kultur från medeltiden till modern tid, och placera de verk som studerats på kursen i ett kulturellt och historiskt sammanhang,
- redogöra för de ideologier som präglade det judisk-ashkenaziska samhället under 1800- och 1900-talen, och deras olika förhållningssätt till jiddisch,

### Färdighet och förmåga

- strukturerat redogöra för förutsättningarna, uppkomsten och utvecklingen av modern jiddischlitteratur,
- muntligt och skriftligt analysera och diskutera såväl centrala frågor inom jiddischkulturens och jiddischlitteraturens historia, som mer övergripande teman som rör judisk identitet, såsom religiösa idéströmningar och ideologiska diskurser,
- analysera litterära och dramatiska verk både muntligt och skriftligt genom att tillämpa teorier och metoder som behandlas under kursen,

### Värderingsförmåga och förhållningssätt

- förhålla sig självständigt och kritiskt till jiddischlitteraturens och jiddischdramats olika reaktioner på konflikter och katastrofer,
- reflektera och ta ställning till aspekter av identitet och "otherness" inom den studerade korpusen, inklusive men inte begränsat till religion, social klass, ålder och kön.

## Kursens innehåll

Jiddisch har varit det talade språket för ashkenaziska (europeiska) judar i nästan 1 000 år. Språkets inträde ägde rum i de tyska (germanska) länderna under medeltiden, och under århundradena talades jiddisch också i östra Europa, USA och många andra länder. Till skillnad från hebreiska, som traditionellt användes av den (främst manliga) judiska intellektuella eliten, talades jiddisch i alla samhällsskikt. Röster från män, kvinnor och barn finns registrerade i texter på jiddisch.

Kursen presenterar den levande och mångsidiga kulturen och litteraturen som skapats på jiddisch från dess början till idag. Centrala litterära verk, kulturella traditioner och historiska händelser studeras och analyseras för att ge en överblick över den unika värld som jiddisch utgör. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt de konflikter och dilemman som moderniteten medfört, samt till den inomjudiska diskursen om kollektiv identitet, inklusive de olika attityderna till själva språket jiddisch. Jiddischtalares tragiska öde under Förintelsen och dess uttryck i litteraturen kommer också att belysas och studeras. Kursen avslutas med en analys av jiddischkulturens nuvarande situation/status/ställning och framtid i samhället.

## Kursens genomförande

Undervisningen består av 15 föreläsningar och seminarier med tillhörande läsuppgift. Närvaro vid 12 av dessa är obligatoriskt. Ett besök i synagoga och kyrka ingår.

Kompletteringsmöjlighet eller alternativ tidpunkt för obligatoriskt moment erbjuds student som utan egen förskyllan, till exempel olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande händelse, inte kunnat genomföra det obligatoriska momentet. Detta gäller också studenter som har missat undervisning på grund av förtroendeuppdrag som studeranderepresentant.

## Kursens examination

Examination sker genom 2 skriftliga inlämningsuppgifter samt en skriftlig salstentamen. Vid tillfälle då kursen ges på distans sker skriftlig tentamen genom en kameraövervakad skriftlig tentamen med stöd av realtidsströmning.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

## Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
För betyget Godkänd på kursen krävs lägst betyget godkänd på samtliga examinerande moment. För betyget Väl godkänd på kursen krävs betyget Väl godkänd på samtliga examinerande moment.

## Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

## Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälningsinformationsmaterial.